

URI Soča sodeluje v projektu *Posodobitev obravnave mišično-skeletnih bolečin na primarni ravni*

Trajanje projekta: 3. 7. 2023 – 30. 9. 2026

Status projekta: v teku

Ozadje projekta

Kronična bolečina je pogosta in večplastna bolezen, ki nosi pomembne posledice za družbo in posameznika. Bolečina in z bolečino povezane bolezni predstavljajo vodilni razlog za zmanjšane zmožnosti in bremen bolezni. Kar 19 % odraslih Evropejcev živi s srednje do hudo izraženo kronično bolečino in ta resno posega v njihove dnevne aktivnosti, socialno in zaposlitveno življenje. Kronična bolečina je torej velik javno zdravstveni problem, ki v Evropi prizadene od 10 do 30 % odrasle populacije. Vsak peti Slovenec trpi zaradi kronične bolečine, pri 71% teh pa bolečina vpliva na njihova vsakodnevna opravila in skoraj 40 % jih ima zaradi tega težave na delovnem mestu.

Na Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu Republike Slovenije – Soča (v nadaljevanju URI Soča) v okviru *Ambulante za rehabilitacijo oseb s kronično ne-rakavo bolečino* od leta 2013 izvajamo zdravstveni program – program interdisciplinarne rehabilitacije oseb s kronično razširjeno bolečino. Program je med uporabniki zdravstvenih storitev in drugimi zdravstvenimi delavci dobro sprejet in naslavlja v Sloveniji dolgo neobravnavane zdravstvene težave, zaradi česar se že ves čas delovanja ambulate soočamo s težavo predolge čakalne dobe. URI Soča je edina zdravstvena ustanova v Sloveniji, ki nudi takšno zdravstveno storitev, naša vizija pa je, da omogoča razvoj zdravstvene storitve interdisciplinarne obravnave kronične bolečine, opravlja nalogo terciarnega centra in učne ustanove in s tem omogoča razvoj klinične prakse na državni ravni. S tem razlogom smo na URI Soča pristopili k projektu *Posodobitev obravnave mišično-skeletnih bolečin na primarni ravni*. Partner projekt je Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ).

Opis projekta

Projekt poteka v zdravstvenih domovih, v katerih delujejo centri za krepitev zdravja. Izbranih je šest tovrstnih lokalnih okolij po Sloveniji, obravnava pa je namenjena odraslim z akutno bolečino v hrbtu ali kronično ne-rakavo bolečino. Pacienti so po pregledu v ambulanti družinske medicine v primeru akutne bolečine napoteni na specialno fizioterapijo, v primeru kronične bolečine pa v Center za krepitev zdravja.

Namen projekta

Namen investicijskega projekta je vpeljati strokovne in organizacijske spremembe za povečanje kakovosti in dostopnosti obravnave za zmanjševanje in preprečevanje bolečine v hrbtu in druge kronične mišično-skeletne bolečine na primarni ravni ter jo dopolniti s pristopi za obravnavo kronične razširjene ne-rakave bolečine po modelu obravnave na URI Soča.

Cilji URI Soča so:

- Nadgradnja obravnave z razširjeno kronično ne-rakavo bolečino po modelu URI Soča in s tem povečanje njene dostopnosti v šestih izbranih pilotnih lokalnih okoljih (Centrih za krepitev zdravja) po Sloveniji ter zmanjšanje pritiska na trenutno edino obstoječo obravnavo, ki se izvaja v okviru URI Soča;
- Kontinuirana podpora Centrom za krepitev zdravja za čas trajanja projekta na področju vsebin biopsihosocialnega pristopa in obravnave razširjene kronične ne-rakave bolečine;
- Nadgradnja kompetenc zaposlenih v Centrih za krepitev zdravja na področju biopsihosocialnega pristopa pri obravnavi kronične bolečine;
- Priprava celostnega programa obravnave za razširjeno kronično ne-rakavo bolečino, izobraževanja za izvajalce obravnave in njegova izvedba ter priprava gradiv za izvajalce in uporabnike obravnave;
- Kontinuirana koordinacija projektnih aktivnosti tekom celotnega projekta, v sodelovanju z NIJZ;
- Oblikovanje načrta sprotne in končne evalvacije, izvedba evalvacij in priprava obdobjnih in končnega poročila učinkovitosti obravnave za osebe z razširjeno kronično ne-rakavo bolečino;
- Priprava predloga za sistemsko umestitev obravnave kronične ne-rakave razširjene bolečine na primarno raven zdravstvenega varstva, kar je tudi dolgoročni in temeljni cilj projekta.

Načrtovani rezultati projekta

Primarna aktivnost URI Soča je razvoj temeljne delavnice in vseh njenih podpornih orodij za obravnavo kronične ne-rakave bolečine po modelu, ki se v sklopu 5-tedenskega interdisciplinarnega programa izvaja na terciarni ravni v naši ustanovi. Naša naloga je tudi vzpostavitev sodelovanja s timom družinske medicine ter specialistom medicine dela prometa in športa. Ekipa URI Soča tako skrbi za izobraževanje kadra v Centrih za krepitev zdravja, Ambulantah družinske medicine ter specialistov medicine dela, prometa in športa, nudi strokovno podporo, evalvacijo, pripravo potrebnih orodij, pripomočkov in teoretičnih vsebin. Ob koncu projekta bo izdelano evalvacijsko poročilo o izvedenih aktivnostih pilotnega testiranja s področja kronične bolečine, ki bo vsebovalo nadaljnje usmeritve in predloge za sistemsko umestitev obravnave kronične bolečine na primarno raven zdravstva.

Financiranje projekta

Projekt «Posodobitev obravnave mišično-skeletnih bolečin na primarni ravni (MiSk-Bol) sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za zdravje in Evropska unija – NextGenerationEU. Projekt se izvaja skladno z Načrtom za okrevanje in odpornost v okviru 4. točke razvojnega področja: Zdravstvo in socialna varnost, komponente 14: Zdravstvo (C4 K1), investicije B: Krepitev kompetenc kadrov v zdravstvu za zagotavljanje kakovosti oskrbe, projekt: Posodobitev obravnave mišično-skeletnih bolečin na primarni ravni.

Načrt za okrevanje in odpornost (NOO) je nacionalni program reform in naložb za ublažitev gospodarske in socialne posledice pandemije covid-19 v Sloveniji in podlaga za koriščenje sredstev evropskega

Mehanizma za okrevanje in odpornost. Davek na dodano vrednost je upravičen strošek in ga krije Proračun republike Slovenija oziroma Ministrstvo za zdravje.

Skupna finančna vrednost in višina sofinanciranja projekta iz NOO

Upravičenca projekta sta NIJZ in URI Soča. Skupna vrednost projekta znaša 1.856.424,60 EUR. Celotna vrednost projekta brez davka na dodano vrednost znaša 1.600.000,00 EUR in je krita iz sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost, pri čemer sodelujeta dva upravičenca, in sicer NIJZ v višini 1.358.593,00 EUR, URI Soča v višini 241.407,00 EUR. Davek na dodano vrednost krije proračun Republike Slovenije (Ministrstvo za zdravje) v višini 256.424,60 EUR, od tega 256.424,60 EUR za NIJZ in 10.585,16 EUR za URI Soča

Povezave:

[Načrt za okrevanje in odpornost \(NOO\)](#)

[Evropska sredstva.si](#)

[NIJZ](#)